

ANARCHISTISCHE ACTIVITEITEN IN W-DUITSLAND

De Westduitse politie slaagde er in juni 1972 in de kerngroep te arresteren van de zich noemende Rote Armee Fraktion (RAF), in de pers i.h.a. aangeduid als de Baader-Meinhofgroep (pag. 574/1 e.v.-1972).

De groep was een, in omvang geringe, voortzetting van het studentenverzet uit de jaren 1967-'68, dat na de aanslag op één van hun aanvoerders, Rudi Dutschke, in april 1968 (pag. 273/1 e.v.-1968) was doodgelopen. Het merendeel van de contestantanten had de raad van Rudi Dutschke opgevolgd en was „de lange mars door de instellingen” begonnen. Een minderheid meende, dat het verzet tegen de kapitalistische maatschappij moest worden voortgezet, desnoods gewelddadig.

Van deze minderheid is de Baader-Meinhofgroep het bekendst geworden en, na de arrestatie van de meesten van hen, ook gebleven, daar zij hun acties vanuit de gevangenis voortzetten, o.a. door een hongerstaking.

Naast deze groep bestaan nog andere activisten, van wie de uitsluitend in West-Berlijn opererende Beweging van 2 juni, de laatste maanden het meest in het nieuws is geweest, o.a. door de moord op de president van de Westberlijnse rechtbank, Günter von Drenkmann, op 10 nov. 1974 en door de ontvoering en gijzeling van de voorzitter van de Westberlijnse CDU, Peter Lorenz, van 27 febr. tot 5 maart van dit jaar.

De beweging ontleent haar naam aan hetgeen op 2 juni 1967 was gebeurd. Bij een protestdemonstratie tegen een bezoek van de sjah van Perzië aan West-Berlijn had toen de politieman Kurras de student Benno Ohnesorg doodgeschoten (pag. 807/1-1967).

Voor wat betreft de Baader-Meinhofgroep, begin mei zal in Stuttgart het proces tegen de kerngroep, bestaande uit Andreas Baader, Ulrike Meinhof, Jan-Carl Raspe en Gudrun Esslin, worden geopend.

Processen tegen verschillende andere leden van de groep hebben al plaats gevonden of, zoals in het geval van de Nederlander Ronald Augustin, lopen nog.

Nevenstaand een overzicht.

Processen tegen leden Baader-Meinhofgroep

Een centrale figuur in de Baader-Meinhofgroep was de jurist Horst Mahler; hij wordt als een van de oprichters van de groep beschouwd. De Westberlijnse politie was er op 8 okt. 1970 al in geslaagd hem te arresteren (pag. 547/3-1972). Tegen hem en enige andere leden van de groep vond in het voorjaar van 1971 een proces plaats i.v.m. de bevrijding uit de gevangenis van Andreas Baader, een lid van de kerngroep van de RAF, op 14 mei 1970. In dit proces werd Mahler vrijgesproken. Hij bleef echter in voorarrest, onder verdenking te hebben deelgenomen aan overvallen op Westberlijnse banken op 29 sept. 1970, waarbij DM 217.469,75 werd buitgemaakt.

Het proces tegen Mahler in deze zaak begon op 9 okt. 1972. Hij werd ervan beschuldigd aan de vermelde bankovervallen te hebben deelgenomen; een ander punt van de aanklacht was, dat hij oprichter zou zijn van een criminele organisatie — i.c. de Baader-Meinhofgroep.

Mahler werd verdedigd door de advocaat Otto Schily en diens assistent Christian Strobele. Zij begonnen op de openingsdag met bezwaar te maken tegen de aanwezigheid van twee vertegenwoordigers van het Hooggerechtshof te Karlsruhe bij de ambtenaren van het openbaar ministerie. Zij voerden aan, dat de twee, Felix Kaul en Manfred

Bruns, in West-Berlijn geen recht van spreken hadden, omdat onder de viermogendhedenovereenkomst betreffende Berlijn West-Berlijn geen constituerend deel van de Bondsrepubliek uitmaakt. De rechter wees het bezwaar af, omdat de drie westelijke geallieerden van te voren van de aanwezigheid van de twee op de hoogte waren gesteld en geen bezwaar hadden gemaakt.

Mahler prees op de eerste zittingsdag de Arabische terroristen die tijdens de Olympische Spelen in München een overval pleegden op het verblijf van de Israëlische atleten. (pag. 553 e.v.-1972).

„De verzetsstrijders namen deel aan een moedige actie waarbij ze bereid waren zichzelf op te offeren”, aldus Mahler.

Hij zei dat de enige fout die de verzetsstrijders aangewreven kan worden het niet gijzelen van de Westduitse minister van binnenlandse zaken, Hans-Dietrich Genscher, was.

Deze opmerkingen ontlokten applaus aan Mahlers aanhang op de publieke tribune. Rechter Jericke gaf opdracht tot ontzuiming.

„Het zou wel het toppunt van onbetamelijkheid zijn om hier het drama van München te vieren”, verklaarde Jericke.

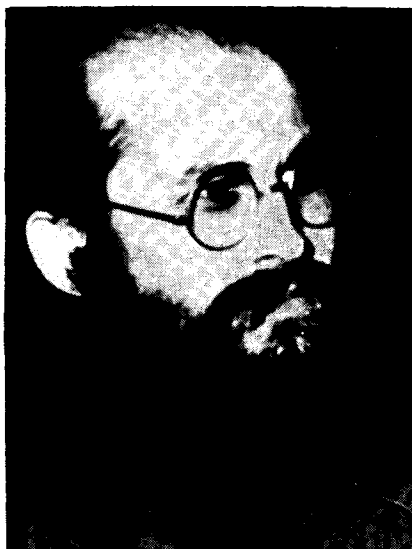
Als getuigen traden o.m. op Andreas Baader en Ulrike Meinhof. Beiden toonden minachting voor het hof en weigerden uitspraken te doen over organisatie en strategie van de RAF.

Baader kondigde aan, dat hij in hongerstaking zou gaan, omdat hij geïsoleerd zou worden gehouden van zijn medegevangenen.

Als kroongetuige trad op Karl-Heinz Ruhland, een lid van de groep, die een zeer uitgebreide en gedetailleerde bekentenis had afgelegd.

Het openbaar ministerie eiste op 14 febr. 1973 een gevangenisstraf van 12 jaar. De verdedigers betoogden daarop, dat Mahler moest worden vrijgelaten, omdat het openbaar ministerie er niet in was geslaagd het ten laste gelegde te bewijzen. Zij stelden, dat kroongetuige Ruhland zich voortdurend in tegenspraken had verstrikt. Voorts stelden zij vast, dat Ruhland voor hetzelfde vergrijp, waarvan Mahler was beschuldigd, tot 4½ jaar was veroordeeld, terwijl tegen Mahler 12 jaar werd geëist.

Het enige, dat volgens de advocaat tegen Mahler pleitte, was, dat hij bij zijn arrestatie een wapen en vervalste papieren bij zich had, maar deze feiten stonden gedurende het proces niet ter discussie. Daarom

Horst Mahler

zou Mahler vrijgelaten moeten worden.

Mahler werd op 26 febr. 1973 conform de eis tot 12 jaar veroordeeld.

Op 24 nov. 1972 begon in West-Berlijn het proces tegen zes andere leden van de Baader-Meinhofgroep, t.w. Brigitte Asdonk, Hans-Jürgen Bäckler, Monika Berberich, Irene Goergens, Ingrid Schubert en Eric Grusdat. Zij werden ervan beschuldigd lid te zijn van een criminele organisatie, onbevoegd wapens te bezitten en meerdere roofovervallen te hebben gepleegd.

In deze zaak werd vonnis gewezen op 28 juni 1973. Ingrid Schubert kreeg 13 jaar, Monika Berberich 12 jaar, Brigitte Asdonk 10 jaar, Hans-Jürgen Bäckler negen jaar, Irene Goergens zeven jaar en Eric Grusdat 10 jaar.

In Hamburg werd op 9 febr. 1973 Margit Schiller veroordeeld wegens lidmaatschap van een criminele organisatie, de Baader-Meinhofgroep, onbevoegd wapenbezit en valsheid in geschrifte. Zij kreeg twee jaar en drie maanden.

Op 26 april 1973 werd in West-Berlijn Peter Homann veroordeeld tot drie maanden wegens hulp bij de bevrijding van Baader uit de gevangenis in mei 1970.

Op 23 juli 1973 werd Carmen Roll in Karlsruhe tot drie jaar veroordeeld wegens lidmaatschap van een criminele organisatie. Er was negen jaar geëist, maar volgens de rechter was niet bewezen, dat zij had deelgenomen aan een bankoverval.

In Frankfurt werd op 17 dec. 1973 Marianne Herzog veroordeeld tot 27 maanden wegens lidmaatschap van een criminele organisatie en het bezit van vervalste identiteitspapieren. Aangezien zij 24 maanden in voorarrest gezeten had, werd zij onmiddellijk op vrije voeten gesteld.

Op 18 dec. 1973 werd in West-Berlijn Heinz Brockman veroordeeld tot zes jaar en zeven maanden, omdat hij als lid van een criminele organisatie — in dit geval de Beweging van 2 juni — drie springstofaanslagen en vijf overvallen had gepleegd.

In München werd op 1 maart 1974 Rolf Pohle veroordeeld tot zes jaar en vijf maanden wegens lidmaatschap van een criminele organisatie, onbevoegd wapenbezit en valsheid in geschrifte.

Op 30 aug. 1974 werden in West-Berlijn de RAF-leden Brigitte

Mohnhaupt en Bernhard Braun elk tot 4½ jaar veroordeeld.

Op 10 sept. 1974 begon in West-Berlijn een proces tegen Ulrike Meinhof, Hans-Jürgen Bäckler en Horst Mahler wegens hun aandeel in de bevrijding van Baader in mei 1970. Mahler stond voor deze zaak voor de tweede maal terecht, daar het Hooggerechtshof zijn eerdere vrijspraak had opgeheven en zijn zaak naar het Westberlijnse gerechtshof had terugverwezen.

Ulrike Meinhof legde op 13 sept. een verklaring af, waarin zij toegaf aan de bevrijding van Baader te hebben deelgenomen. Zij noemde de actie een voorbeeld van hoe stadsguerrilla gevoerd moet worden.

Zij zei, dat zij Baader had willen bevrijden, omdat hij een revolutionair is. Zij ging uitvoerig in op de tactiek en strategie van de „anti-imperialistische strijd”. Volgens haar is de weg lang en kunnen de doelstellingen, die de neo-anarchisten voor ogen hebben, niet in enkele weken of maanden worden gerealiseerd. Desondanks is het voor kleine groepen mogelijk de straat te mobiliseren en de politie bezig te houden.

Zij kondigde protestacties aan tegen de behandeling, die zij en de andere groepsleden in de gevangenis ondergingen. Zij stelde, dat zij volledig geïsoleerd werden gehouden, iets dat door de officier van justitie met klem werd ontkend.

Horst Mahler werd op de eerste dag van het proces van aanwezigheid in de rechtszaal uitgesloten, nadat hij had geprotesteerd tegen de hem door de rechtbank toegewezen verdediger en deze daarbij geslagen had.

Op 17 sept. werd Ulrike Meinhof eveneens van het proces uitgesloten. Tijdens het proces bleek, dat het tussen Mahler en Meinhof tot een breuk gekomen was. Eind sept. stond in *Rote Fahne*, het partijblad van de maoïstische KPD, een stuk van Mahler, waarin hij kritiek uitoefende op de tactiek van de Baader-Meinhofgroep.

Hij stelde, dat de groep vergeten was, dat het erop aankwam het kapitalistische systeem te beroven van de steun, die het van de massa krijgt. Dat doel kan alleen worden bereikt, wanneer „de overwegende meerderheid van het volk” voor de revolutie gewonnen wordt.

Het vonnis werd op 29 nov. 1974 gewezen. Mahler werd veroordeeld tot in totaal 14 jaar, meegerekend de straf, die hij in zijn vorige proces gekregen had. Meinhof kreeg 8 jaar en Bäckler werd vrijgesproken.

Op 18 dec. 1974 werden in West-Berlijn veroordeeld Ingrid Siep-

mann en Annerose Reiche. De eerste kreeg twaalf jaar wegens roofovervallen en onbevoegd wapenbezit; de 2de kreeg 7 jaar, incl. een straf, die haar maart 1973 reeds was opgelegd. Beiden hadden verbindingen met de Beweging van 2 juni.

Aanslagen

Ook nadat in juni 1972 het merendeel van de leden van de Baader-Meinhofgroep waren gearresteerd, vonden in de Bondsrepubliek en West-Berlijn nog verschillende aanslagen plaats, die aan linksradicale groepen werden toegeschreven.

Zeer gewelddadig trad daarbij de Beweging van 2 juni in West-Berlijn op. Zo werd op 5 juni 1974 in het Westberlijnse Grünewald door Amerikaanse soldaten het lijk aangetroffen van Ulrich Schmücker. Deze was in febr. 1973 veroordeeld tot 2½ jaar gevangenisstraf wegens lidmaatschap van een criminele organisatie en het voorbereiden van springstofaanslagen. Na zijn arrestatie had hij een beken-tenis afgelegd en met zijn getuigenis anderen zwaar belast.

Na zijn veroordeling was hij voorlopig op vrije voeten gesteld, maar toen hij een oproep kreeg om zijn straf uit te zitten, was hij ondergedoken.

Op 6 juni gaf de Beweging van 2 juni een open brief uit, waarin zij de verantwoordelijkheid voor de dood van Schmücker opeiste. Hij zou door een „volkstribunaal” zijn berecht. Hij zou ontkend hebben

Günter von Drenkmann

„een contrarevolutionair en een verrader” te zijn en niet meer hebben bekend, dan de binnenlandse veiligheidsdienst toch al wist. De open brief zegt hierover: „De antwoorden, die hij heeft gegeven, zijn niet alleen gelogen, maar van een onbeschaamde brutaliteit”. Nadat Schmücker ter dood was veroordeeld, had het „commando Zwarte juni” opdracht gekregen het vonnis te voltrekken.

Een tweede aanslag, waarvoor de Beweging van 2 juni verantwoordelijk is, is de moord op de president van de Westberlijnse rechtbank, Günter von Drenkmann. Deze werd op 10 nov. 1974 door zes of zeven leden van de Beweging van 2 juni om het leven gebracht, nadat een poging hem te ontvoeren was mislukt.

In eerste instantie werd verondersteld, dat de moord een wraakactie was i.v.m. het overlijden kort tevoren van het lid van de Baader-Meinhofgroep Holger Meins aan de gevolgen van zijn hongerstaking.

Van andere aanslagen kunnen de volgende worden gemeld:

Op 10 jan. 1973 werd door onbekenden een aanslag gepleegd op het Amerikahaus in Frankfurt.

Op 16 aug. 1973 meldde NRC/H'blad en NZZ, dat kort tevoren een mislukte aanslag was gepleegd op Herman Witter, psychiater en criminoloog in Homburg, die is belast met het onderzoek naar de toerekeningsvatbaarheid van Ulrike Meinhof. Voorts was er een aanslag gepleegd op het vakantiehuis op Sylt van Axel Springer, uitgever van meerdere rechtse kranten, w.o. de Bildzeitung. Het huis is geheel uitgebrand; slachtoffers zijn niet gevallen. Voorts werd melding gemaakt van aanslagen op een officier van justitie in Frankfurt en een rechter van instructie in Karlsruhe; beiden waren betrokken bij de voorbereiding van processen tegen Baader-Meinhofleden.

In dezelfde periode waren in Hamburg twee banken overvallen, waarbij getuigen Ingrid Siepmann zouden hebben herkend.

In de nacht van 9 op 10 febr. 1974 werd een aanslag gepleegd op het gebouw in Keulen van de Bond Duitse Industrie. In dezelfde nacht werd een aanslag op een kantoorgebouw in Hamburg verhinderd, doordat de portier de bom tijdig ontdekte en deze onschadelijk gemaakt kon worden.

Op 12 juni 1974 werd een aanslag gepleegd op het Chileense consulaat in West-Berlijn. De verantwoordelijkheid hiervoor werd opgeëist door de „Revolutionaire cel”.

Het NRC/H'blad meldde op 29 okt. 1974, dat kort tevoren brandstichtingen waren ontdekt in drie gerechtsgebouwen in West-Berlijn. Bovendien werd toen bekend, dat de Westberlijnse senator van justitie, Horst Korber, aan een moordaanslag was ontsnapt. Hij had een fles sterke drank van een gefingeerde afzender ontvangen. Onderzoek door de poli-

tie wees uit, dat de drank een sterk vergif bevatte.

Op 20 nov. '74 werd een bomaanslag gepleegd op de woning van een rechter in de omgeving van Hamburg. Er deden zich geen persoonlijke ongevallen voor.

Op 1 dec. 1974 zijn schoten afgevuurd — zonder doel te treffen — op de penningmeester van de CDU, Walter Leisler Kiep, toen deze de sauna bij zijn huis verliet. Een onbekende man belde kort daarna een persbureau met de mededeling, dat hij als lid van de RAF de aanslag had gepleegd.

Op 7 dec. 1974 explodeerde een bom in het station van Bremen. Zes mensen werden gewond. Een man belde naderhand op naar de politie met de mededeling, dat de aanslag was gepleegd door de RAF.

In het geval van de moord op Von Drenkmann werden op 17 nov. 1974 twee arrestaties verricht. Het betrof de domineesvrouw en maatschappelijke werkster Undine Zühlke en de vicaris Cornelius Burghardt.

Op 28 nov. werden zij weer in vrijheid gesteld. De politie deelde mee, dat er nog wel verdenking tegen hen bestond, maar er zou geen gevaar bestaan dat zij zouden onderduiken.

Undine Zühlke veroordeelde in een TV-interview op 28 nov. de aanslag op Von Drenkmann. Zij ontkende de terroristen op enigerlei wijze te hebben gesteund.

Ontvoering en gijzeling Peter Lorenz

Zeer veel opzien baarde de recente ontvoering en gijzeling van de voorzitter van de Westberlijnse CDU, Peter Lorenz.

In de ochtend van 27 febr. werd hij volgens ooggetuigen door twee zwaarbewapende mannen en een vrouw ontvoerd. Zij hadden een vrachtauto dwars over de weg geplaatst, op die manier de wagen van Lorenz blokkerend. Daarop sleurden zij Lorenz' chauffeur uit de auto en sloegen hem neer. vervolgens sprongen zij in Lorenz' wagen en reden ermee weg. Zodra het feit van de ontvoering bekend werd, besloten de Westberlijnse partijen de aan de gang zijnde verkiezingscampagne te staken. De verkiezingen, gepland voor 2 maart, gingen echter gewoon door.

De politie stelde onmiddellijk een uitgebreid onderzoek in, evenwel zonder resultaat. In de ochtend van 28 febr. bereikte het Westduitse persbureau DPA een brief van de ontvoerders, waarin zij hun eisen bekend maakten.

In de brief werd gezegd, dat gewapende mannen en vrouwen van de Beweging

De foto van Peter Lorenz, die door de ontvoerders aan DPA gezonden was.

van 2 juni Peter Lorenz gevangengenomen hadden. Bij de brief was een foto gevoegd, die Peter Lorenz als gevangene afbeeldde.

Lorenz was ontvoerd, zo ging de brief verder, „omdat hij als vertegenwoordiger van de reactionairen en bonzen verantwoordelijk is voor stukloonhetze en bespionering op het werk, voor de opbouw van bedrijfspolitie en anti-guerrillagroeperingen, voor beroepsverboden, het nieuwe demonstratierecht, restrictieve maatregelen tegen advocaten en het in stand houden van het discriminerende wetsartikel 218” (abortusverbod, red.).

Hun eisen formuleerden de ontvoerders aldus:

1. Onmiddellijke vrijlating (d.w.z. annulering van de vonnissen) van de gevangenen die bij demonstraties na de moord op de revolutionair Holger Meins in Berlijn gearresteerd en veroordeeld zijn. Deze voorwaarde moet binnen 24 uur worden vervuld.

2. Onmiddellijke vrijlating van Verena Bicker, Gabriele Kroecher-Tiedemann, Horst Mahler, Rolf Vohle, Ina Siepmann, Rolf Heissler. De in West-Duitsland gevangen gehouden kameraden Kroecher, Vohle en Heissler moeten binnen 48 uur naar West-Berlijn worden gevlogen.

3. Een Boeing 707 moet in West-Berlijn worden volgetankt en een bemanning van vier koppen hebben. De reeds eerder genoemde kameraden moeten tot aan hun reisdoel door een bekende publieke persoonlijkheden worden begeleid. Deze persoon is de dominee en burgemeester b.d. Heinrich Albertz. Bovendien moet aan de kameraden elk 20.000 mark worden gegeven. Deze voorwaarden moeten binnen 72 uur worden vervuld.

4. Publikatie van deze mededeling in de vorm van advertenties in de volgende kranten: BZ, Tagesspiegel, Abend, Hamburger Morgenpost, Weser Kurier, Hanoversche Allgemeine Zeitung, Westdeutsche Allgemeine Zeitung, Frankfurter Rundschau, Süddeutsche Zeitung, Kölner Stadtanzeiger, N.R.Z., T.Z., F.A.Z. De advertenties moeten door de CDU worden betaald.

Gedurende de gehele tijd van zijn gevangenschap verlangen wij absolute wa-

Vier van degenen, wier vrijlating gevraagd werd. Boven v.l.n.r.: Gabriele Kroecher en Rolf Pohle. Onder v.l.n.r.: Verena Becker en Ingrid Siepmann.

penstilstand van de kant van de politie. Geen aanwezigheid op straat, geen controle, geen huiszoekingen, geen arrestaties, geen opsporingsauto's, geen oproepen aan de bevolking om te helpen bij opsporingen.

„Wanneer hieraan niet wordt tegemoetgekomen of ook slechts een poging wordt gedaan om ons te misleiden, dan is het lichamelijk welzijn van de gevangene in gevaar!

Alle voorwaarden zijn even belangrijk! Wij willen niet in het geheim handelen — het volk mag niets verborgen blijven.

Berichten van het staatsapparaat aan ons en de afloop van de vrijlating van de genoemde kameraden, met inbegrip van hun vertrek, moeten over de radio en de televisie afgewikkeld worden.

Bij een precieze vervulling van alle voorwaarden is het lichamelijk welzijn en de vrijlating van de gevangene Lorenz gegarandeerd. In het andere geval is een consequentie als in het geval van de rechter Günter von Drenkmann niet te vermijden”.

Aan de kameraden in de bajes: „Wij zouden graag en meer kameraden er uit willen halen, zijn evenwel bij onze huidige sterkte daartoe niet in staat.

Aan de bevolking van Berlijn:

De staatsorganen zullen in de komende dagen een hetze-campagne tegen ons voeren, zij zullen proberen jullie in speurtocht naar ons te betrekken. Geef geen ondersteuning, laat de politie, de bonzen en de pers aan hun lot over.”

„Vrijheid voor alle gevangenen!!”

„Beweging 2 juni”.

Zowel in West-Berlijn als in Bonn werden crisisstaven gevormd om de kwestie te behandelen.

In West-Berlijn stond de staf onder leiding van de regerende burgemeester, Klaus Schütz, terwijl in Bonn bondskanselier Schmidt een breed samengesteld gremium voorzat, dat bestond uit de voorzitters van de in de Bondsdag vertegenwoordigde partijen SPD, CDU, FDP en CSU, de Bondsdagfractievoorzitters van deze partijen, de federale ministers van justitie en binnenlandse zaken, de voorzitter van de conferentie van de minister-presidenten van de deelstaten en de minister-presidenten alsmede de ministers van binnenlandse zaken en van justitie van Noordrijnwestfalen en Beieren. De laatsten waren aan-

wezig, omdat een deel van de gevangenen, wier vrijlating werd verlangd, zich in gevangenissen in deze deelstaten bevonden.

De directe onderhandelingen met de ontvoerders werden gevoerd door de Westberlijnse politie, nadat in de crisisstaven de beslissingen genomen waren.

Na het bekend worden van de eisen van de ontvoerders bleek, dat Horst Mahler niet in vrijheid gesteld wilde worden. Mahler deelde dit op 1 maart in een TV-uitzending mede. Bij deze gelegenheid distantieerde hij zich van de Baader-Meinhofgroep en propageerde hij de maoïstische KPD. In eerste instantie wei-

gerde ook Gabriele Kroecher van de mogelijkheid in vrijheid te komen gebruik te maken. Zij deelde dit in dezelfde TV-uitzending mede. Later kwam zij op haar beslissing terug. Uit de ontwikkelingen bleek, dat de autoriteiten besloten hadden de eisen van de ontvoerders in te willigen.

In de ochtend van 1 maart werden Ettore Canella en Gerhard Jagdmann uit een Westberlijnse gevangenis vrijgelaten. Zij waren in nov. vorig jaar veroordeeld i.v.m. hun deelname aan een demonstratie, nadat Baader-Meinhoflid Holger Meins was bezweken aan de gevolgen van een hongerstaking.

De vijf gevangenen, die vrij wilden komen, vertrokken om 10 uur in de ochtend van 3 maart in gezelschap van dominee Albertz met een Boeing 707 van het vliegveld Frankfurt met onbekende bestemming.

Ds. Albertz, oud-burgemeester van West-Berlijn, verklaarde op 1 maart, waarom hij op de eis van de ontvoerders was ingegaan en zich ter beschikking had gesteld: „Als man van de kerk is het mijn plicht mensenlevens te redden”.

De Boeing vloog achtereenvolgens

Dominee Heinrich Albertz in de deur van het vliegtuig met naast hem Gabriele Kroecher-Tiedemann.

naar Tripolis, Damascus, Addis Abeba en Aden. Op alle vliegvelden werd een landing geweigerd. Later in de avond van 3 maart werd een uitsluitend technische landing in Addis Abeba toegestaan. Op aandrang van de terroristen veranderde de bemanning van richting en zette de machine in Aden in Zuid-Jemen aan de grond.

Na langdurige onderhandelingen met de Jemenitische autoriteiten verklaarden dezen zich in de ochtend van 4 maart bereid de vijf Duitsers op te nemen. Naderhand bleek, dat de Westduitse minister van buitenlandse zaken, Genscher, hierop met klem had aangedrongen. Ds. Albertz keerde in de namiddag van 4 maart in West-Berlijn terug, waar hij omstreeks kwart over zes voor de TV een verklaring aflegde en een brief van de vijf vrijgelaten strafgevangenen voorlas. De tekst van deze brief luidde:

„In de ochtend van de 4-de maart 1975 verlieten wij, de vijf vrijgelaten gevangenen, de bemanning en ds. Albertz de Lufthansa-machine. In de hal van het vliegveld van Aden vergaderden wij met de staatssecretaris van buitenlandse zaken van de Zuidjemenitische regering. Hij bekrachtigde nogmaals het besluit van zijn regering ons in de Volksrepubliek Zuid-Jemen op te nemen, waar wij ons onbegrensd en volledig vrij kunnen ophouden. De regering gaf haar woord, dat zij deze verblijfsvoorwaarden wil nakomen, tegen ons woord, dat deze tekst de voorwaarde voor de vrijlating van Peter Lorenz creëert.”

„Wij danken de bemanning voor haar inzet. Wij danken ds. Albertz voor al zijn inspanningen. Wij groeten de kameraden in Duitsland, die buiten de bajes zijn en die, die nog in de bajes zijn. Wij zullen onze energie ervoor inzetten, dat voor hen ook spoedig zo een dag, zo wondermooi als heden, zal aanbreken. Wij zullen zegevieren”.

Onder de brief stonden de handtekeningen van de vijf vrijgelatenen. Algemeen werd verondersteld, dat de zinsnede „zo een dag, zo wondermooi als heden” („so ein Tag, so wunderschön wie heute”), het codewoord was, dat de ontvoerders de authenticiteit van de brief moest garanderen.

Peter Lorenz werd niet onmiddellijk vrijgelaten. Het duurde tot twee minuten na middernacht, voor hij vanuit de Westberlijnse wijk Wilmersdorf zijn vrouw opbelde met de mededeling, dat hij vrij was. Zijn vrouw waarschuwde de politie, die daarop het echtpaar herenigde. Dadelijk na de vrijlating van Lorenz startte de politie met 3.000 man een massale actie om de ontvoerders op te sporen. De Westberlijnse politiecommissaris deelde in de ochtend van 5 maart mede, dat 87 huizen waren doorzocht, 3.800 auto's gecontroleerd en 157 mensen gearresteerd,

Dit zijn de acht door de Westberlijnse politie gezochten i.v.m. de ontvoering van Peter Lorenz. Boven v.l.n.r. Fritz Teufel, Inge Viett, Werner Sauber en Norbert Kröcher. Onder v.l.n.r. Ralf Reinders, Angela Luther, Till Meyer en Andreas Vogel.

van wie het merendeel na korte tijd weer werd vrijgelaten.

Het onderzoek was speciaal gericht op acht personen, n.l. Fritz Teufel, Angela Luther, Ralf Reinders (die de Nederlandse nationaliteit heeft), Inge Viett, Werner Sauber, Norbert Kröcher, Andreas Vogel en Till Meyer.

Tot dusver heeft de politie nog geen resultaten geboekt.

Inmiddels circuleren er berichten, volgens welke Zuid-Jemen de vijf vrijgelatenen wil uitwijzen. De Zuidjemenitische ambassadeur in Oost-Berlijn zou dat op 7 maart hebben verklaard. De vijf zouden al bevel hebben gekregen te vertrekken.

Arrestaties, politieoptreden

Na juni 1972, toen de kern van de Baader-Meinhof-groep gearresteerd was, is de politie voortgegaan met optreden tegen links-radicalen, geweldadige organisaties. Meerdere personen zijn sindsdien gearresteerd. Aan de hand van persberichten kan daarvan onderstaand overzicht gegeven worden, dat overigens niet pretendeert volledig te zijn.

De officier van justitie van Kiel maakte op 9 okt. 1972 bekend, dat de politie op 14 juli van dat jaar in Kiel een woning had ontdekt, die tot eind maart had gediend als onderkomen voor de Baader-Meinhofgroep. Sindsdien werd de woning in de gaten gehouden.

Op 2 aug. 1973 werd bekend, dat de Duitse politie op 31 juli de Nederlander Ronald Augustin had gearresteerd onder verdenking van lidmaatschap van de Baader-Meinhofgroep. Hij werd aangehouden, toen hij met de trein de Bondsrepubliek binnenreisde. Aangezien hij

valse papieren bij zich had kostte het enige tijd voor zijn identiteit was vastgesteld. Bij zijn aanhouding had Augustin een geladen pistool op zak.

Augustin wordt ervan verdacht aan bankovervallen te hebben deelgenomen en voor leden van de groep valse papieren te hebben gemaakt (hij is graficus van beroep).

De politie rekent hem tot de harde kern van de groep.

In zorgvuldig voorbereide acties heeft op 4 febr. 1974 de Westduitse politie in Hamburg en Frankfurt zeven leden van de Baader-Meinhofgroep gearresteerd. Tevens werden in de Bondsrepubliek zeven personen aangehouden, die de groep zouden hebben ondersteund. In Amsterdam werden twee West Duitsers gearresteerd, die met de groep in verbinding zouden hebben gestaan.

In Hamburg werden aangehouden Ilse Stachowiak, lid van de oorspronkelijke kerngroep (zie ook pag. 574/2 - 1972), Christa Eckes, Helmut Pohl en een vierde, ongetuigd persoon. In Frankfurt werden gearresteerd Wolfgang Beer, een ongetuigd persoon en Margit Schiller. Margit Schiller was na haar veroordeling (pag. 162/1 - 1975) o.a. in verband met de lange duur van haar voorarrest op vrije voeten gesteld met de verplichting zich één maal per week bij de politie te melden. Tot 1 juni 1973 had zij dat ook gedaan; daarna was zij weer ondergedoken.

In de woningen van de zeven gearresteerde kernleden vond de politie een enorm wapenarsenaal met pistolen, handgranaten, machinepistolen, schrootgeweren, springstoffen, dum-dum-kogels, mijnen en capsules met zenuwgas.

In de nacht van 28 op 29 maart 1974 zijn in Keulen vier personen — twee mannen en twee vrouwen — aangehouden, die volgens de politie tot de kerngroep van de RAF behoren. Namen maakte de politiewoordvoerder niet bekend.

Op 7 okt. 1974 kwam de politie van Bremen een groep van anarchisten op het spoor, die op grote schaal aanslagen zou willen plegen. De politie werd gelaarmerd, nadat in een woning een jerrycan met explosief materiaal was geëxplodeerd. Toen zij ter plaatse verscheen bleken de

Ronald Augustin, de Nederlander, die ervan wordt verdacht lid te zijn van de Baader-Meinhofgroep.

beide bewoners te zijn gevlucht, maar één van hen, Thorsten Groth, die bij de explosie brandwonden had opgelopen, kon korte tijd later worden aangehouden. Bij zijn arrestatie had hij een koffer met een gedemonteerd machinepistool bij zich. In de woning vond de politie een wapenarsenaal, w.o. geweren, machinepistolen en dum-dum-kogels, alsmede een drukkerij voor valse papieren.

In de vroege ochtend van 26 nov. 1974 deed de politie in meerdere steden van de Bondsrepubliek huiszoekingen. Er werden tien arrestaties verricht. Onder de gearresteerden bevond zich de advocaat Wolf-Dieter Reinhard uit Hamburg, die ervan wordt verdacht de Beweging van 2 juni te hebben gesteund.

In de nacht van 26-27 febr. 1975 heeft de politie in Hamburg een drietal personen aangehouden, die worden verdacht van lidmaatschap van een criminele organisatie. Het betrof Rainer Hochstein en zijn echtgenote Inge alsmede Sabine Böhmert.

Documentatie binnenlandse zaken over activiteiten Baader-Meinhofgroep vanuit gevangenis

Het Westduitse ministerie van binnenlandse zaken heeft op 29 nov. 1974 een documentatie gepubliceerd over de activiteiten, die de Baader-Meinhofgroep in staat was vanuit de gevangenis, waarin zich leden van de groep bevonden, te ontplooiën.

Volgens deze documentatie zijn de leden van de groep in de gevangenis erin geslaagd een perfect functionerend communicatiesysteem op te bouwen. Op die manier hielden zij contact met elkaar en de buitenwereld.

De documentatie, die 165 pagina's omvat, bestaat uit 29 documenten, brieven en circulaire's, die politie

en justitie in handen zijn gevallen bij huiszoekingen en bij het doorzoeken van de cellen van de gevangenen.

Voorals Andreas Baader schijnt in de gevangenis bijzonder actief te zijn geweest. Vermoedelijk van zijn hand is een rondschrijven, waarin de mogelijkheden worden geanalyseerd, hoe gevangenen neo-anarchisten kunnen worden bevrijd. Dit zou o.m. kunnen worden bereikt door de ontvoering van Bondsdagleden of afgevaardigden naar de Landdagen. Ook rechters zouden in aanmerking komen.

Een andere mogelijkheid zou zijn, dat men handgranaten de gevangenis zou binnensmokkelen. De auteur van het rondschrijven zou dan deze handgranaten in het toilet kunnen verstopten, in afwachting van een geschikt slachtoffer dat hij zou willen gijzelen. En tenslotte zou men hem ook van buitenaf kunnen bevrijden, voor welk doel de schrijver tot in de kleinste details voorreken, hoe dat zou moeten gebeuren.

Vermoedelijk eveneens van de hand van Andreas Baader is een brief, waarin wordt uiteengezet, hoe bommen moeten worden gemaakt. Volgens het Westduitse ministerie van binnenlandse zaken zijn er duidelijke aanknopingspunten, dat al deze brieven door enkele advocaten van de gearresteerde terroristen naar buiten zijn gesmokkeld. Deze advocaten zouden binnen het informatiesysteem een uiterst actieve rol hebben gespeeld, wat ook blijkt uit een zinsnede in een brief: „Het is daarom zo, dat advocaten een deel, en zelfs een belangrijk deel, van de volksfront-strategie vormen”.

Volgens het ministerie van binnenlandse zaken heeft de groep met zijn activiteiten in de gevangenis de volgende doeleinden:

- De politieke en militaire scholing van kader voor de stadsguerilla.

- De politisering van medegevangenen met het doel opstanden uit te lokken.

- De verbreding van de revolutionaire basis buiten de gevangenis met het doel een volksfrontbeweging te organiseren.

- Een groots opgezette campagne tegen de justitie.

Hier een kleine bloemlezing uit de documentatie.

De Westberlijnse advocaat Hans-Christian Strobele in een rondschrijven dat in juli 1973 in de cellen van verscheidene gevangenen werd gevonden, over de vraag of een toentertijd gevoerde hongerstaking zou moeten worden voortgezet:

„Baader is voor ophouden”:

- omdat buiten niets essentieels meer gebeurt;

- omdat zonder druk van buitenaf geen reactie van de competente instanties op de eisen is te verwachten;

- omdat het hoofd gedurende de hongerstaking leeg is; productief werk slechts op zeer beperkte schaal mogelijk is;

● informatie — c.q. scholingsproject veel belangrijker is.

„Meins was eigenlijk er voor om verder te gaan, maar is nu ook voor een afbreken, wanneer uit een onderzoek onder advocaten, comité's enzovoorts zal blijken, dat buiten werkelijk niets relevant meer gebeurt”.

De Hamburgse advocaat Kurt Grönwald op 11 juli 1973 in een rondschrijven dat kort daarop in de cel van Andreas Baader in beslag werd genomen:

„Niemand spreekt met smerissen. Geen woord. Niemand spreekt met journalisten. Wanneer zij verlof hebben gekregen voor een bezoek, weigeren wij hen te zien. Wanneer een interview wordt gegeven, dan loopt dat zo: wij zoeken via het info (het onderlinge informatiesysteem, red.) er één uit, er wordt een contract via de advocaten gemaakt, de vragen moeten schriftelijk worden gesteld en worden schriftelijk beantwoord. Het manuscript vragen/antwoord gaat via het info. Wanneer er ook maar één tegen is, wordt het niet gepubliceerd”.

„Zoals in het laatste papier: niemand neemt aan een proces deel. Op de eerste dag wordt er een verklaring afgelegd over de RAF, justitie, aanklacht, de toestanden in de gevangenis. Daarna blijven we in de bak” (mogelijk is overigens, dat deze brief door Baader is geschreven en dat Grönwald voor de verspreiding moest zorgen).

Vermoedelijk Andreas Baader in een brief die in februari 1974 bij huiszoekingen in Hamburg en Frankfurt is gevonden:

„Er is daar zo'n standaardboek uit de DDR over springstoffen; twee banden waarin werkelijk alles staat (alle springstoffen sinds hun ontdekking, samenstelling etc.) heeft één van ons uit een bibliotheek gejat.

Wanneer jullie geen professionele elektrische springcapsules meer hebben, moeten jullie voor de ontsteking knalkwik-zilver maken. Hoe men dat doet, staat in de dossiers en scheikundeboeken. Een zorgvuldig uitgewerkt plan, onder de naam „kleine aanslagstrategie voor Noord-Duitsland”, dat in oktober 1974 de Bremense politie na een explosie in een woning in handen is gevallen:

„Eerste fase — A. Hamburg: Maandagmorgen in de warenhuizen Karstadt, Kapa, Horten, Kaufhalle, Kaufhof, in de Hamburgse binnenstad elk twee brandbommen installeren.

B. Bremen: In de nacht van maandag op dinsdag een springstofaanslag op het Spaanse consulaat plegen.”

„Tweede fase — A. Bremen: Dinsdagmorgen in de warenhuizen Hertie, Karstadt, Horten in de Bremense binnenstad elk twee brandbommen zoals in de eerste fase A. plaatsen.

B. Kiel: Zie boven.

Drie springstofaanslagen op de Dresdner, de Deutsche en de Vereins Bank plegen. De kleine bommen op de ruiten bevestigen.”

„Derde fase — A. Hamburg: Woensdag-nacht brandstichtingen in de filialen van het Springerconcern.

B. Hannover: 's Nachts een springstofaanslag op het huis van de Duitse industrie plegen. Dan rust. Alleen zenuwoorlog voeren. Telefonisch dreigen met bom-aanslagen op Springers hoofdkwartier, de Noordduitse radio en televisie, gebouwen van de strafjustitie”.

(NRC/H'blad, NZZ, DPA, Le Monde, FAZ, The Times)

(Vor. ber. pag. 574/1 e.v.-1972)